

Tình Quê Hương

Buru Điện

Thời gian trôi nhanh quá, mới đây đã gần 30 năm tôi xa quê hương, bao nhiêu là vui buồn lẫn lộn trong mấy mươi năm sống ở hải ngoại. Nay tóc đã muối nhiều hơn sương mà lòng vẫn thấy thấp thỏm nhớ thương quê cha đất tổ. Ông bà ta

thường nói, tuổi thơ là tuổi của hiện tại, trung niên là tuổi của tương lai, tuổi già thường thiên về dĩ vãng dù vui hay buồn, hạnh phúc hay khổ đau.!

Hồi tưởng lại mấy mươi năm sống nơi quê nhà, nay lòng vẫn thấy bồi hồi luyến tiếc. Đối với người lớn tuổi tình quê hương lúc nào cũng thân thương và đẹp đẽ cả, nơi chôn nhau cắt rún như có một sợi dây vô hình ràng buộc mãi với chúng ta.

Nhớ và nhớ, nhớ lại tất cả những gì tôi đã sống nơi quê nhà, từ ngọn cây, cọng cỏ và tất tất đều gọi cho tôi bao nhiêu kỷ niệm khó quên ... từ làng xưa xóm nhỏ, từ con đường quanh co uốn lượn theo con sông dẫn đến đầu làng, ngôi trường làng cũ kỹ mái ngói đã phủ rêu xanh, bàn ghế thô sơ, chỉ vồn vẹn có ba lớp, thế mà nơi ấy đã đào tạo không biết bao nhiêu thế hệ trẻ, nay đã tản lạc khắp bốn phương trời. Ngôi đình làng oai nghiêm đứng sừng sừng đã mấy chục đời nhận nhịp vào những ngày cúng đình và ngày lễ lộc. Tiếng chuông thâm trầm vọng ra từ ngôi chùa " Vân An " nhỏ bé mà hồi nhỏ tôi thường theo mẹ đi lễ Phật trong những ngày rằm và ngày Tết. Tôi rất thích đi chùa, vì nơi ấy người người đều vui vẻ, hiền hòa, lúc nào cũng nở nụ cười chứa chan tình thương. Vào đây chỉ thấy có tình thương và lòng nhân từ bác ái của

con người, mà thật thế, khi bước chân vào chùa người hung dữ đến mấy cũng cảm thấy lòng lắng dịu và tâm cũng được an lành. Tiếng chuông, tiếng mõ, tiếng kinh "ê , a" A Di Đà Phật v.v. làm cho con người cảm thấy tâm an lạc hơn, thư thân hơn, bình an yên tĩnh hơn quên đi những nỗi nhọc nhằn, phiền toái nơi trần tục.

Nhớ lại lúc mùa nước lớn, những chiếc xuồng giăng câu nhẹ nhàng lướt sóng trên giòng sông nhỏ để bắt những chú cá, chú tôm ... Dân mình nghèo khó quá nên nghĩ ra nhiều sáng kiến rất hay, chẳng hạn như chỉ một việc " bắt cá, bắt tôm " mà dùng không biết bao nhiêu cách: nào giăng, nào lưới, nào chài, nào lọ, nào tre, nào ụ, nào nôm v...v. Qua đây thấy thịt cá dư thừa, nghĩ đến dân mình mà thương quá. Muốn có một chén cơm, một manh áo người nông dân tay lấm, chân bùn làm lụng cực khổ đổ bao mồ hôi, nước mắt mới có.

Những ngày nhằm mùa cày cấy hay gặt lúa lại càng mệt nhọc nhưng nhộn nhịp hơn. Mới tờ mờ sáng, từng đoàn người, kẻ cày cuốc, người liềm hái lũ lượt cùng nhau ra đồng làm từ sáng đến trời sập tối mới về. Giữa đồng ruộng mênh mông, tiếng hò, giọng hát vang lên, đối đáp nhau cho quên mệt. Những lời răn dạy, những câu trữ tình được lồng trong những câu hò tiếng hát mộc mạc nhưng đầy thơ mộng và sâu sắc. Nhớ lại thấy thương những trẻ mục đồng, mình trần như nhộng, ngất ngểu ngồi trên lưng trâu, phải làm việc từ tấm bé để phụ giúp gia đình. Người dân quê mộc mạc, thật thà, tôi ngày chỉ vui với mảnh ruộng, miếng vườn, với giòng sông cùng ghe tam bản, con trâu cái cày, trong một cuộc sống bình dân, dân dị và hiền hòa !!.

Làng chỉ có một ngôi chợ nhỏ, mái lợp tôn xi măng, bốn bề trống rỗng, không có cửa hàng, chỉ có vài cái sạp bằng gỗ thô sơ mà thôi ... nhưng những thức ăn bày bán tươi ngon và

đặc biệt đầy hương vị quê hương. Tờ mờ sáng chợ đã nhóm, mặt trời lên cao là chợ cũng gần tan. Nhìn quanh, nhìn quần chỉ thấy toàn người quen, nên việc mua bán, trao đổi cũng có vẻ ôn hòa, thân thiện chứ không như ở thành thị mà người ta thường gọi bạn hàng là lanh, là dữ, nên ai lanh quá, dữ quá người đời thường gán cho tiếng " bạn hàng tôm, hàng cá "

Cuối cùng là ngôi nhà của ba mẹ, nơi tôi đã sống một thời thơ ấu. Nhà kiến trúc theo kiểu mới, khang trang và rộng rãi, phòng ốc ngăn chia hẳn hoi. Phía trước có sân rộng trồng hoa, phía sau có vườn trồng cây ăn trái. Mẹ trồng đủ thứ trái cây nên bốn mùa đều có trái cây ăn, nào xoài, nào cam, nào quýt, nào bưởi, măng cầu, vú sữa lại có cả sầu riêng, măng cụt cùng chôm chôm nữa. Đây là công lao của mẹ, cả

cuộc đời chỉ biết lo cho gia đình, cả bên nội lẫn bên ngoại và giúp đỡ xóm làng.

Nhớ lại những ngày Tết hoặc ngày giỗ, bà con họ hàng tụ họp đông đủ, cảnh ồn ào náo nhiệt lại diễn ra liên tiếp mấy ngày. Mẹ thì quần quật cả ngày lẫn đêm, lo quét dọn nhà cửa, chuẩn bị thức ăn. Lúc nào mẹ cũng dạy con cháu ăn ở cho phải đạo làm người, kính trên nhường dưới. Mẹ là tấm gương soi đường dẫn lối cho cả cuộc đời của tôi sau này, nhưng tiếc thay nay mẹ không còn nữa !! Tình làng giềng ở quê thật là khắng khít, trong làng ai có chuyện vui hay buồn, tất cả mọi người đều cùng nhau chia sẻ ngọt bùi, đắng cay.

Chuyện đời cũng lắm đổi thay, chiến tranh, giặc giã, nhà tan cửa nát, nhiều người tha phương, tản lạc khắp năm châu. Những cảnh đau thương, chết chóc trên đường tìm tự do, người dân lành vô tội đã hy sinh một cách oan

uổng, biết bao nhiêu cô nhi quả phụ, thương phế binh đầy rẫy trên mảnh đất quê hương, mảnh đất thân yêu nay gần như kiệt quệ vì chiến tranh, nay lại bị bảo lụt liên miên tàn phá, nhớ lại mà lòng cảm thấy bồi hồi xúc động.

Mỗi lần nhớ đến quê hương là tôi không sao quên được cảnh đốt nhà cướp của, chém giết người dân vô tội dưới thời Pháp thuộc nơi quê tôi, làng Cái Xép, một làng nhỏ bé miền Hậu Giang trù phú, cái tên thật là quê mùa nhưng đối với tôi sao mà thân thương và đẹp đẽ quá !! Muốn quên lại càng nhớ nhiều hơn, cố quên đi những dĩ vãng đau buồn nhưng khi nói đến quê hương thì tôi lại nhớ và nhớ, một nỗi buồn man mác lại xâm chiếm nơi lòng!! quá tàn ác và quá đau lòng ..và từ dạo ấy gia đình tôi bỏ quê hương mà ra đi!! ..

Tình quê hương lúc nào cũng đậm đà, thấm thiết. Nơi chôn nhau cắt rún vẫn là nơi mọi người đều mơ ước được an nghỉ cuối cuộc đời.

Viết đến đây, tôi lại nhớ đến bài thơ của thi hào Lamartine:

Terre natale,

Pourquoi le prononcer ce nom de la patrie?
Dans son brillant exil mon cœur en a frémi,
Il résonne de loin dans mon âme attendrie,
Comme les pas connus ou la voix d'un ami...etc
Objets inanimés, avez-vous donc une âme
Qui s'attache à notre âme et la force d'aimer?.

Tạm dịch:

Đất mẹ,

Tại sao lại gọi nó là quê hương?
Trong cảnh lưu vong ngời sáng tim tôi gọi nó
Nó vang vọng từ xa trong tim héo chờ của tôi
Như bước chân quen hay tiếng nói bạn hiền
v..v..

Hỡi vật vô tri, phải chăng hồn người
Bám chặt hồn ta và buộc ta yêu thương nó?.